

Ислом Нури

Ruko'dan turishlari va unday aytgan Tavsiflari

So'ng: **sami**ا **illah**u **liman** amidah «**Sami**allohu **liman hamidah**» (Olloh Uziga hamd aytuvchini ijozat qildi) deb, rukudan ko'chirilganlar.

Namozini aniqlab olgan kishining ham shuga buyib, aytganlar:

«... :... ... ..»

«Xech bir kishiningg namozi to u ... ruku kilmagunicha ... svng« Sami'allohu liman hammidah »deb qaddini rostlamagunicha ... mukammal bu'lmaydi.»

So'ng qadrlangan vaziyatlarda: rabānā wala l'am d «**Robbana [va] lakal hamd**» (Ey Parvardijorimiz, Senga hamdu-sano bulsin) der edilar.

Konvensiyani bir namoz o'quvchini, - xox amalga oshirib, xo'sh boshka vaziyatda o'qiyotgan bulsin, - shunga buyrganlar:

«alw kamā rabtumny al»

«Mening namoz o'qiganimni ko'rganingizdek namoz o'qinglar.»

... :... ..» :... .. «... [...] :... ..» (Mslm wbw wmd wbw dwd)

Va aytgan edilar: **«Imom unga ergashish uchungina imom**

Ислом Нури

«*Qul aytishishga eng loyiq so'z: Barchamiz Senga kulmiz. Ey Olloh! Sen bergan narsani tusuvchi, Sen tusgan narsani beruvchi yigit! Ulug'lik-bo'yliq egasiga bo'yi-ulug'ligi Sening oldingida fermada.*»

«Osmonlaru er va ulalar o'rtasidagi narxlar mikdoricha, yangi xoxlagandan narsa mikdoricha (hamd bulsin). Maqto'v va ulug'lik ochli-egasi (san). Qul aytishishga eng loyiq so'z: Barchamiz Senga kulmiz. Ey Olloh! Sen bergan narsani tusuvchi, Sen tusgan narsani beruvchi yigit! Ulug'lik-bo'yliq egasiga bo'yi-ulug'ligi Sening oldingida fermada.»

Keyingi tungi namozlarda: *lirabi'la illohamdu lirabi'la illohamd* «**Piobbiyal-hamd, liobbiyal-hamd**» (Parvardigorimga hamdu sano bug'un kabi) »Surasini qiroat qilgan birinchi qiyomlarga yaqinni bulgan edi.

Rosululloh solallohu alayhi va salom berishdan boshlanishini kutib olish, «Samimiyallohu liman birlashishi» deb nomlangan o'quvchilar bilan bir qatorda:

«*Rabnā wala illohamudu amda katir illob mabarak fih*»

«*Ey Parvardirorimiz! Senga ko'p, pok-riyotsiz, muborak-xayrliligi mo'ld hamd (lar) bo'lsin*» dedi. Namozlardan burilochch: «**Xozirgi so'zlarni kim aytdi?**» deb so'radilar. Xaligi odam: «Men, yo Rosulalloh» dedi. Rosululloh solallohu alayhi va sallam: «**Yettizdan oshiq farishtani shu kabi so'zlarni birinchi bo'lib yozish uchun oshiqqanlarni ko'rdim**» dedilar.

Ислом Нури

Wkñn yqwl: «iā sajada lā abdu sada maah sabā rāb wajh waqa

Aytar edilar: **«Banda sajda qilsa, u bilan birga etti sakkizda kiladi: yuli, ikki kafti, ikki tizzasi va ikki qadami.»**

Sochi orkasiga o'tkazilgan vaziyatda namoz o'qigan odam haqiqatda aytilganlar:

«i nāmā mazalu hā ma al lā y yal i wahā maqt f» (msl w bw w)

«Darhaqiqat, bu odam bamisoli qullari bilan bogliq vaziyatda namoz o'qiyotgan odam kabidir.»

Wql y: alika kiflu ls yāni ya niy maqtada ls āni yny mra a f ri d» d w

Yana aytililar: **«Bu - yani uning soch turmagi - shaytonning o'tirganidan yo'qdir.»**

Bilaklarini erga tushishmas, bundan tashqari katta erdan ko'chib o'tadigan va biznikidan uzoqlatilgan, xavfsizlik bo'yicha o'qituvchilardan tashkil topgan va kutish uchun biron bir odamning qudratini olib tashlagan otmokchi bularning hammasi edi.

Bunga qat'iyatli e'tiroz berib qo'yilgan tadbirlarni baholashda bazilar: «Biz Rossulloh sollallohu alayhi va salom yozish bo'yicha olib borilgan vazifalarni bajarish uchun juda yaxshi natijalarga erishmoqdamiz.

Shunday kilishga buyib, aytgan edilar:

Ислом Нури

«*īā sajadta faa kafadka wārfaa mirfaqayka*» (msl wbw w)

«Sajda kilsang kaftlarning (erga) kuy va tirsaklarning ko'chasi.»

Wyqwl: «*tadil f lsjdu wal yabs adadkumum irāayhi nbasāa lkalbi*» (lbry wms)

«Sajdada mo»tadil bulinglar, birortangiz bilaklarini itning yozishidik yozmasin.»

Wfi lf r wdy r: «*wal yar tarish adukkum irayhi iftiras lalbi*» (md walm)

Boshqa bir ko'tarishda va boshka lafzda: **«Biorantiz bilaklarini itning tushashidek tushab olmasin.»**

«*bilaklaringizni [yirtkich xovvonlari kabi] tupam, kaftlarga suyan va bilaklaridan uzoqlash. Agar shunday qilsang, har bir tugatish sen bilan birga sayda qiladi.*»

«Bilaklaringizni [yirtkich xovvonlari kabi] tupam, kaftlarga suyan va bilaklaridan uzoqlash. Agar shunday qilsang, har bir tugatish sen bilan birga sayda qiladi.»

Sajdada xotirjam turish vojibligi

Rosululloh solallohu alayhi va salom ruku va sajdani mukammal kilishga buyrganlar va bunaqa kilmaydigan kishining misolini bitta-ikkita xurmo egan, biroq bu uning ochligini ketkazgan odamga yarashmaganlar, bunday odam haqiqatda: «eng yomon odam o'g'irgan» deb

Ислом Нури

Yuzim uni yaratgan, suvrat ato etgan va ko'z-qulog'ini ochgan-yorgan Zotga sajda qildi. Eng yaxshi yaratuvchi Oллоh sahfotli-buyukdir. »

«Allahum» «firu ly «n«bi k«lāhu « dikahhu wajilahhu « wa«a«lahu w««irah« « va«ala««a

5- «Ey Oллоh! Mening barcha gunohlarimni, katdayu kichik, birinchi va oxirgi sirlarini magfirat eting. »

Kuyidagi ko'rsatma tasbehlari asoslanib tungi namozlarida aytilgan edilar:

S«b««ana

6- «Kuch-qudrat, tantanali marosim, koborlik va ulug'lik sohibi (Oллоh barcha aybulyondan) pokdir!»

,«««« «««« ««« ,«««« «««« ««« ,«««« ««««« ««« ,«««« «««« «« «««« «««««
««««« ««« ,«««« ««««« ««« ,«««« ««««« ««« ,«««« «««« ««« ,«««« «««« «««
«««« «« ««««« ,«««« «««« «« ««««« ,«««« «««« ««« ,««««« .

7- «Ey Oллоh! Mening qalbimda, tilimda, eshitishim-qulogimda, ko'zimda, tepamdan, pastimdan, ohgimdan, chapimdan, oldimdan va ortimdan nur kilgin. Butun jismida nur etgin. Menda nurni ko'p qilgin. »

S«b«««naka ««ll«humay wab««am«dika l« «ilha «il«a« «an«ta

8- «Ey Oллоh! Senga qo'shilib aytish Seni (har qanday aybu-pozitsiyadan) poklayman, Sendan boshka iloh yig'dir! »«ll«hum«

Ислом Нури

yozilgan vaziyatni ko'rib chiqish. Bas, sajdaada duoni ko'chaytiringlar! »

Sajdani uzoqroq qilish

Rosululloh sollallohu alayhi va salom sajdalarini uzunlikda rukularga yaqinini qilar edilar. Keyingi oriziy (tasodifiy) sabablarga ko'ra sajda uzoq turib qo'lga olingan ptitlari ham bo'g'ilgan. Shaxobalardan birlari shu kabi hikoya qilinadi:

«Rosululloh solallohu alayhi va salom oldin yoki asr namozlardan birida Xasan yo'qi Husaynni ko'rgan vaziyatda oldimizga chiqib keldilar-da, oltinga o'tib, bolani erga qo'yib yuboringlar va takbir ayting namozga kirishlar. Sajdalardan birida uzoq turib qolishadi. Men odamlar orasidan sekin boshimni ko'rib ko'rgan edim, bola rosululloh solallohu alayhi va salomning ustilariga chiqib o'qigan ekan, yangi sajdaga qaytdim.

Rosululloh solallohu alayhi va salom namozlarini tamomlagach, odamlar: «Yo Rosululloh, namozingiz ichida bir sajdani juda uzoq bo'lib qoldi, biz biror voqea yuz berdimikin yoki sizga vaxiy tushaypti, deb o'ylab qoling» deyishdi. **«Bu aytganlaringizdan oldin biron bir odamni topish, faqit o'glim ustimga minib olgan edi, ozi tushmagunicha uni shoshiltirgim kelmadi»** dedilar. »

Boshqa bir o'tkazishda: «Rosululloh solallohu alayhi va salom namoz o'qiyotgan edilar, sajda qilinganlarda Xasan va Husayn sakrab ustilariga chiqdilar. Ularni tunsoqchi bulibganda kuyaveringlar, deb ishora qildilar. Namozlardan ajratilgan ularni bog'lashga qarshi va:

«Manā ababāny falāyāibay haāyāni» (bn ym fy h)

Ислом Нури

«**Kim meni yaxshi ko'rsa, bu ikkisini yaxshi ko'rsin**» dedilar. »

Sajdaning fazilati

«...» :... Qāla:
«arāyta la dāla'ta ab'ra fihā a'l d'hum b'hm vaf'a t'a
Qāla: balā qāla: «fāi'nā m't yu'ma'i r' minu ls'j'du
m'ajaj'l'na min l'w'i d» »(d)

Rosululloh solallohu alayhi va sallam: «**Ummatim ichidan biror odam odam, men uni qiyomat kuni tanib olmasam**» dedilar. (Shaxobalardan birlari «Ko'p haloyiqlarni bajaruvchi uni qanday tanib olasiz, yo Rossulalloh?» deb so'radi. Rosululloh solallohu alayhi va sallam: «**Aytingchi, agar ko'p-kora otlar uyi ichiga kirasiz, ulas orasida (peshonasi va to'yoklari o'q) qashqa bir ot balsa, uni boshkalari ichidan taniysizmi?**» dedilar. «Xa» dedi. «**Mening ummatim ham u kuni sajda asaridan peshonalari nurli, taraqqiyot asaridan (yullari va qo'li-oyatlari) optik-munavvar byururlari**» dedilar.

...» :...
...
...)

Boshqa bir o'tkazishda: «**Agar Oллоh do'stlarini jalb qilgan bo'lsa, bu erdagi odamlarni ushlab turish uchun kurashni boshlash, farishtalarga Oллоhga ibodat qilish uchun qilingan qishloq xo'jaligini olib borishni boshlash, juda katta odamlarni jalb qilish va yashash joylarini izlab topish mumkin. Allox duzax utiga sajda**

Ислом Нури

«Lā takimū alā adikum xattay yafāla alika» (d d d w l kum w h h)

«Xech biringizning namozingiz to mana shunay kilmagunicha mukammal bulmaydi» deganlar.

Gohlar bu uzoqroq, qaror qabul qilinadigan narsaga qarshi muddavatlari, aytganda esa turib ketar, (o'tirishi) unutildi shekilli, deb qolinardi.

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Abu Dovud, Xokim rivoyatlari

Buxoriy, Axmad rivoyatlari

Buxoriy va Ahmad rivoyatishi

Muslim, Abu Avona, Axmad, Abu Dovud rivoyatlari

Buxoriy, Muslim, Termiziy rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari.

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Buxoriy, Axmad rivoyatlari

Buxoriy, Muslim, Termiziy rivoyatlari

Muslim rivoti

Ислом Нури

Abu Dovud, Nasoiy rivoyatlari

Buxoriy rivoyat

Buxoriy, Muslim, Axmad rivoyatlari

Buxoriy, Muslim, Dorimiy, Xokim, Shofei, Axmad rivoyatlari

Ahmad, Taboroniy rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Abu Dovud, Xokim rivoyatlari

Abu Yaro, Ibn Xuzayma rivoyatlari

Nasoiy, Doraqutniy rivoyatlari

Ibn Xuzayma, Doraqutniy, Xokim rivoyatlari

Abu Dovud, Tammom «Favoid» da, Nasoiy rivoyatlari

Ibn Xuzayma, Axmad, Siroj, Hokim rivoyatlari

Abu Dovud, Xokim rivoyatlari

Ibn Xuzayma, Bayhaqiy, Xokim rivoyatlari

Bayhaqiy rivoyat

Abu Dovud, Termiziy rivoyatlari

Ислом Нури

Abu Dovud, Nasoiy rivoyatlari

Abu Dovud, Termiziy rivoyatlari

Doraqutniy, Tababariy, Abu Nuaym rivoyatlari

Bayhaqiy rivoyat

Buxoriy, Abu Dovud rivoyatlari

Taxoviy, Ibn Xuzayma rivoyatlari

Bayhaqiy rivoyat

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Muslim, Abu Avona, Ibn Xibbon rivoyatlari

Muslim, Abu Avona, Ibn Xibbon rivoyatlari

Abu Dovud, Termiziy, Ibn Xuzayma

Buxoriy, Abu Dovud rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Muslim, Abu Avona, Ibn Xibbon rivoyatlari

Abu Dovud, Ibn Moja rivoyatlari

Muslim, Abu Avona rivoyatlari

Ислом Нури

Buxoriy, Muslim, Abu Dovud, Axmad rivoyatlari

Ahmad, Termiziy rivoyatlari

Ibn Xuzayma, Maqdisiy, Xokim rivoyatlari

Ahmad, Abu Dovud, Ibn Moja, Doraqutniy, Taxoviy, Bazzor, Taboroniy rivoyatlari

Rukuu bobiga qarang

Buxoriy va Muslim rivoyatlari. Yani, bu bilan «Nasr» surasidagi: «Parvardigoringizga qoʻshilib ketgan bilan (U zotni har qanday« sherik »lardan) poklang va Undan magfirat soʻrang!» foydalanishga amal qilar edilar

Muslim va Abu Avona rivoyatlari

Muslim rivoti

Muslim, Abu Avona rivoti

Abu Dovud, Nasoiy rivoyatasi

Muslim, Abu Avona rivoti

Muslim, Abu Avona, Nasoiy, Ibn Nazr rivoyatlari

Ibn Abu Shayba, Nasoiy, Hokim rivoyatlari

Muslim rivoti

Ислом Нури

Muslim va Abu Avona rivoyatlari

Muslim va Abu Avona rivoyatlari

Muslim, Abu Avona, Bayhaqiy rivoyatlari

Nasoiy, Ibn Asokir, Xokim rivoyatlari

Ibn Xuzayma, Bayhaqiy rivoyatlari

Ahmad va qisman Termiziy rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Chunki, u zotning masjidlariga bo'yra yoki palos tushgan emasdi

Muslim, Abu Avona rivoyatlari

Ahmad, Siroj, Bayhaqiy rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Xumra - xurmoning bargilaridan to'kilgan, yuz va qullarga etarli darajada kiyik tuya.

Xasiyr - xurmoning barglaridan to'kilgan katta tusama, buyra

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Abu Dovud, Xokim rivoyatlari

Ahmad, Abu Dovud rivoyatlari

Buxoriy, Muslim, Abu Dovud, Abu Avona rivoyatlari

Ahmad, Abu Dovud rivoyatlari

Buxoriy, Bayhaqiy rivoyatlari

Nasoyiy rivoyat

Abu Dovud, Bayhaqiy rivoyatlari

Abu Dovud, Xokim rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari

Buxoriy, Muslim rivoyatlari.